

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Скриль О.Р.

Науковий керівник – Поколюдна М.М., канд. геогр. наук, доцент

Закарпаття – це край «зеленого золота» – лісів, садів і виноградників, край мальовничих гір і долин, багатих цілющими мінеральними джерелами.

Своєрідна краса природи, м'який клімат, курорти й архітектурні пам'ятники, безліч середньовічних замків, чудесні літні і зимові маршрути, зручні шляхи сполучення – усе це зробило область краєм масового внутрішнього та розвиненого в'їзного туризму.

Так, як Закарпаття – неповторний край, адміністрація виділила 7 чудес області: 1. Центр Європи (с. Ділове); 2. Солекопальні у селі Солотвино; 3. Замок Паланок (м. Мукачево); 4. Водоспад «Воеводин»; 5. Водоспад «Шипіт»; 6. «Долина нарцисів»; 7. Озеро Синевир.

На Закарпатті кожен місяць відбувається безліч фестивалів, тільки на фестивалі приїжджає щороку близько 500 тисяч туристів. А всього проводиться понад 160 фестивалів в рік. В один день їх може бути і три і чотири. Дуже популярний, наприклад, «Парад наречених», «Фестиваль голубців» (с. Четфолво, Берегівський р-н), «Сливовий леквар» (с. Геча, Берегівський р-н) – фестиваль сливового варення, «Ягідний фестиваль» (с. Дюла, Виноградівський р-н), фестиваль «Гуцульська бринза» (м. Рахів), «Свято меду» (м. Мукачево), фестиваль кукурудзи (с. Тисобикень Виноградівського р-ну) та інші [1].

В області на державному обліку знаходиться понад 1800 пам'яток археології, історії та монументального мистецтва. Серед них – 13 замкових та фортифікаційних споруд (переважно в руїнах), 29 дерев'яних церков – перлин рукотворного мистецтва, що є не аби яким привабливим фактором для туристів і рекреантів. Наявні також 3 державні і 76 громадських музеїв [2].

На Закарпатті діє 59 фірм, які мають ліцензії на організацію іноземного, зарубіжного, внутрішнього туризму та в тому числі займаються організацією екскурсійної діяльності.

Але незважаючи на позитивні зрушення в розвитку туристського комплексу Закарпаття, сучасний стан його матеріально-технічної бази залишається на низькому, порівняно зі світовими стандартами, рівні. Власне ця обставина пояснює той факт, що туристське господарство краю дотепер орієнтується на східний ринок споживачів, а не на західного клієнта. Тому, на найближчу перспективу потрібно звернути увагу не на збільшення кількості рекреаційних об'єктів і їх потужностей, а на налагодження конкурентоспроможного ринку рекреаційних послуг

шляхом модернізації наявної відпочинкової інфраструктури та поширення таких форм рекреації як, зокрема, сільського зеленого туризму, етнографічного, дегустаційного, етнографічного.

Надзвичайно важливим для Закарпаття є питання забезпечення транспортного сполучення між туристично-рекреаційними об'єктами, покращення стану дорожнього покриття, виділення та розподіл коштів на цільові програми з розвитку туристської діяльності, модернізації потребують понад 60 закладів туристично-рекреаційного призначення, більш ефективного використання заслуговує і гідромінеральний потенціал області.

Проте в порівнянні з іншими регіонами держави Закарпаття – одна з найрозвиненіших і перспективних туристських областей України цілорічного функціонування.

1. Все про Закарпаття. Відпочинок в Карпатах. Довідник Закарпатської області та м. Ужгород: [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <https://zakarpattya.eu/turystychnе-zakarpattya/>

2. Туристський портал Закарпатської області: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakarpattyachko.com.ua>

ФОРМУВАННЯ ЗАСАД СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЛОЯЛЬНІСТЮ ПЕРСОНАЛУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Денісов К.О.

Науковий керівник – Влащенко Н.М., канд. екон. наук, доцент

Високий рівень вимог, що висуваються до діяльності суб'єктів господарювання в сучасних умовах мінливого глобалізованого середовища вимагає гнучкості усіх підсистем управління підприємства, однією з яких виступає підсистема управління лояльністю його персоналу. Питання лояльності персоналу є надзвичайно актуальним, оскільки персонал виступає одним з ключових факторів конкурентоспроможності підприємства, а відданість його працівників – конкурентною перевагою. Проте діагностика лояльності персоналу в практиці господарювання більшості підприємств носить фрагментарний характер, показники лояльності не враховуються при плануванні діяльності підприємства та стратегії розвитку його кадрового потенціалу.

Дослідивши теоретичні аспекти формування лояльності персоналу підприємства, слід зауважити, що в більшості фахових публікацій немає єдиного підходу до трактування сутності поняття «лояльність персоналу». Зокрема, І. М. Пілат аналізуючи сутність лояльності персоналу підприємства, спираючись на дослідження Т. Н. Чистякової, Н. В. Мойсеєнко, В. Доминяк, Л. Г. Почебут, розглядає лояльність як